

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Forespørgsel nr. F 61:

Forespørgsel til udenrigsministeren:

»Hvad kan regeringen oplyse om Dansk Udenrigspolitisk Instituts udredning om udviklingen i EU siden 1992 på de områder, der er omfattet af de danske forbehold?«

Af Claus Larsen-Jensen (S), Charlotte Antonsen (V), Lene Espersen (KF), Kristian Thulesen Dahl (DF), Mimi Jakobsen (CD), Elisabeth Arnold (RV), Keld Albrechtsen (EL) og Frank Dahlggaard (UP).

(Forespørgslen anmeldt 10/5 2000. Fremme af forespørgslen vedtaget 12/5 2000).

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg skal gøre opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse vil blive udsat til i morgen, torsdag den 18. maj 2000.

Begrundelse

Claus Larsen-Jensen (S):

I september måned 1999 var der i Folketingets Europaudvalg bred enighed om, at der var brug for et sammenhængende overblik over, hvordan udviklingen var gået i EU-samarbejdet siden 1992-1993, hvor Danmark med Edinburgh-aftalen fik fire forbehold, som muliggjorde, at Maastrichtaftalen kunne træde i kraft.

Baggrunden for Europaudvalgets ønske var for det første, at den faktiske udvikling så anderledes ud end forudset, da forbeholdene blev taget, for det andet, at Danmark inden for rammerne af forbeholdene deltog mellemstatsligt i bl.a. asylpolitik, Schengenaftalen og den grænseoverskridende kriminalitetsbekæmpelse m.v., og for det tredje, at der på forbeholdsområderne var en udvikling i gang i EU-området, som vi måske gerne ville deltage i indholdsmæssigt, men var afskåret fra på grund af forbeholdene.

En samlet analyse var derfor nødvendig og vigtig for at give Folketingets partier og medlemmer et overblik, der kunne skabe et bedre grundlag for den politiske debat og de politiske beslutninger i dansk EU-politik. DUPI fik opgaven til leverance i maj i år. Rapporten var således ikke tænkt som et bidrag til den aktuelle debat om folkeafstemningen.

I Folketingets Europaudvalg var der op til præsentationen af rapporten blandt partierne bred enighed om, hvordan DUPI-rapporten skulle præsenteres og debatteres i Folketinget.

Det er baggrunden for, at en række partier i dag ved denne forespørgsel vil anmode om regeringens kommentarer til DUPI-rapporten.

Besvarelse

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg vil gerne takke initiativtagerne bag forespørgslen. Europaudvalget modtog udredningen fra DUPI i sidste uge og har haft lejlighed til at studere den nærmere, og jeg synes, det er en god lejlighed nu til at drøfte den. Den fortjener det.

Alle partier stod som bekendt bag anmodningen om, at der blev udarbejdet en udredning af DUPI om udviklingen i EU siden 1992 på de områder, der er omfattet af de danske forbehold. Udredningen giver os et godt grundlag for en nuanceret og saglig debat, og det er en fordel for alle uanset ståstedet.

Jeg synes, udredningen er interessant. Der er tale om en grundig gennemgang og en grundig analyse af de områder, hvor vi fik de fire forbehold: over for den tredje fase af ØMU'en, over for forsvarssamarbejdet i EU, over for samarbejde om retlige og indre anliggender og over for unionsborgerskab.

Siden er Amsterdamtraktaten kommet til. Den trådte i kraft den 1. maj 1999. De danske forbehold består. Det har været magtpåliggende for regeringen, at forbeholdene blev efterlevet både i ånd og bogstav. De kan kun ændres ved en folkeafstemning, men selvfølgelig er det naturligt at vurdere til stadighed, om forbeholdene stadig er i Danmarks interesse. DUPI's udredning her giver et omfattende og gennemarbejdet og solidt grundlag.

Konklusionen er klar: Det understreges, at udviklingen siden 1992 på områderne dækket af forbeholdene har været betydelig, og at denne udvikling må tænkes fortsat i de kommende år. Hvis forbeholdene opretholdes, vil de påvirke Danmarks stilling i Europa i en anden grad end hidtil, så vi muligvis må opgive at deltage i dele af det krisestyringsarbejde, vi tillægger stor betydning. Vores indflydelse på det retlige område reduceres til at kopiere, hvad andre lande beslutter. Vi vil blive nødt til at stille hårdere krav til vores egen økonomiske politik, hvis vi står uden for den fælles valuta.

Disse hovedbetragtninger ligger på linje med mine vurderinger på baggrund af mine erfaringer som udenrigsminister.